

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "
 Helyben hához hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 22 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a héttől és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

Aszerkesztőség kéziratok visszaadására
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, november 16.

C' est la politique.

Az új házszabály, az új abszolútizmus. Mert a hol csak két ember beszélhet, ott akár egy se beszéljen, a hol a többség akarata feltétlenül érvényesül, ott ez az akarat Bécs akarata s a hol nem a szó, hanem a szavazat fejt ki az érveket, az nem parlament, hanem kamarilla álruhában.

A házszabály nem egy zárt társaság ügyrendje, hanem része az alkotmányoknak, a melyen öletszerűen, ugrai levelekben, terézvárosi dikciókban változtatni nem lehet, nem szabad. Egető szükség legyen az, amely az alkotmány bármelyik részén csak egy betűt is változtat.

Hol volt most ilyen szükség?

Thaly könnyei meglágyították a követeket, melyek a rendes tárgyalások menetét megakadályozták s a sziklák vajjává olvadtak a nagy érzelemtől.

Tisza Istvánnak elég lett volna a honvédség felvontatni s görög tűz mellett szavazta volna meg a Ház a felemelt ujonczlétszámot és hadi költségvetést.

Most a miniszterelnök azt mondja, Thaly érzékenyen megkötött békéje leszögezte az ellenzéket, de egyáltalán nem zavarta őt.

Most fordult a dolog.

A kormány kötve van a honvédtüzérség ígéretehez és a felemelt létszámhoz,

de nincs kötve az ellenzék ahhoz, hogy a szájkosarat békésen fogadja. Vagyis az ujonnan kitörő obstrukció nem veszélyeztet semmiféle nemzeti vívmányt, csak a kormány állását. A honvédtüzérség meglesz, mert ahhoz már királyi szó van kötve. De kérdés, ez a kormány valószínű-e meg?

Ha eddig valamelyik obstrukció kormányt akart bukztatni, elérte. Ott volt Bánffy Dezső esete. Ő is hozott nemzeti vívmányokat: tiz szobrot, magyar udvarnagyt s ugyanakkor kormányelnöki basáskodást. Bele is bukott úgy, hogy saját párthívei szoritották bele legjobban az ellenzékbe.

Tisza István nagyobb, igazibb vívmányokat hozott. (Hogy az obstrukció hozta-e vele vagy sem, azt most ne felejtse). Megleckéztette Körbert úgy, hogy még osztrák államférfival nem bántak el. Többet tett, mint Bánffy, akit azonban a basaságban is túl akar licitálni. Kár, mert még nagyobbak ígérkeznek a bukása.

Bár mint vélekedjék is a Tisza-gárda, annyi bizonyos, hogy az új házszabályok keresztülhajtásának bejelentése egyszerűen szöszegés. Nem közjegyző előtt ígerte ugyan Tisza gróf, hogy márcziusi visszavont indítványát nem fogja föleleveníteni. De szavai, viselkedése erre engedtek következtetni s az ellenzék bizonynyal le nem teszi a márcziusban veszélyessé vált

fegyvert, ha tudja, hogy novemberben megint előlről kezdheti a küzdelmet.

Szabadelvű párti férfakkal beszélünk, a kik határozottan elítélték a miniszterelnök eljárását. Nem kárhoztatták, hogy az obstrukciót lehetetlenné akarja tenni. De azt mondják, vagy nem kellett volna a miniszterelnöknek a Thaly-féle békébe belemennie, vagy ha belement, már most tartsa meg Tisza István ahhoz kötötte állását, hogy a békét megszegi, ezzel az egész kormányt szöszegéshez kötötte.

De tovább is megy a következtetés. A kormány szöszegése feloldja az ellenzéket is mindenféle tekintet alól, a minek jelét látjuk Apponyi gróf rendkívül éles és merev állásfoglalásában. Soha még a legfektelenebb obstrukció sem mondotta, hogy a meghozott törvény előtt nem hajlik meg. Apponyi Albert gróf a kormány szöszegésével szemben ezt a végső következtetést vonja le s mint közjegyző, nem is tehet másként.

Tisza gróf egyszerűen vállat von:

— C' est la politique!

Oh nem. Ez nem politika, ez az elemek felkorbácsolása, a vihar kihívása, az ország veszélybe döntése, háboru kezdése békében. Ez valhat ifjúi vérre, de nem politikai belátásra. Bárki fog győzni, vesztes csak az ország lehet. S vajjon arra is az a válasz: C' est la politique?

Dr. K. A.

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Tél apó és a czinege.

— Rege. —

Hely: Florichette.

Bozontos nagy fejét mellére csüggesztve aludt Tél apó a nagy hegyek legmagasabb ormán. Fehér szakállá elterült körülötte a földön, ahol nem termett más, mint egynehány szegény árvalányhaj — a Tél apó egyetlen virága.

Roszat álmodott, mert néha-néha nagyot sóhajtott, de oly nagyot, hogy mire a sóhajta a völgybe ért, fagyos szélvihar támadt belőle — ami leverte a fák utolsó, hervadt levelét is.

Aztán felriadt. Feje felett szárnyak csatogását hallotta.

Nagyot prüszszentett — de oly nagyot, hogy mire a prüszszentés a völgybe ért, fagyos, zimankós, ólmos eső vált belőle és az emberek dideregve futottak haza.

Felnézett. Feje felett repült a fecske, gólya és a daru. Mérgesen rázta meg a fejét, de oly mérgesen, hogy szálló hajszálai apró, piczi morzsákra szakadva értek le a völgybe és a gyerekek ujjongtak: Itt a hó! Itt a hó! — a kis leányok pedig nagy tálakban fogták fel a hulló hópelyheket, aminek a vizétől majd elmulik a szeplő.

Tél apó rosszkedvű volt. A fecske, daru gólya szárnya csattanása, a délvidékre költöző madarak bucsuzó csicsérgése rosszul esett az ő lomha, álmos lelkének, mert ez hívta munkára. — Nem szeretett dolgozni az öreg...

Mikor pedig a vadlud is elrepült a feje felett egészen dühbe borult.

Most már nincs mentség! Le kell szállni a völgybe és dolgozni. Morogva, duzzogva indul lefelé. Amerre ment, elfagyott minden virág hervadt kórója, minden fa idei gallya, még a tyukok lába, a kakasok taréja is megfagyott és mikor a faluba ért, elégedetten csapkodta össze kövér kezeit, látva, hogy a

kis fiúk és leányok annyira fáznak, hogy még szánkázni sem tudnak.

Vén volt már a munkára, lusta is volt és nagyon dühös, hogy dolgozni kell.

És dolgozott — de nagyon mérgesen. Egy kis ház patkájára ült le, fejét meg-megrázta és öles hó borította el a falut.

Szeretett volna elaludni, de mikor a szemét lehunyta, vékony czinczogó csicsérgés zavarta fel.

Egy kis veresfejű madár ugrált vigan a fonott sövény felett.

Mérgesen rivalt a kis jószágra:

— Hallgass, aludni akarok!

— Tölem alhatsz akár örökre is! — és csicsérgett tovább.

Tél apó dühre tetőpontra szállt és megfogadta, hogy kiirtja a kis madarat.

Irtózatossá hideget támasztott.

A verebek, házi szárnyasok, de még a kutyák is dermedten, holtra fagyva heverték a földön.

Másnap reggel Tél apó — mint a ki

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

jainál ugymint idült bronchitis, számarhurut és különösen

influenza után ajánljatik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg az alanti cizéggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc)

tüdőbetegségeknel, lélegzőszervek hurutos bálabbadozóknál

Sirolin

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, nov. 16.

Ma is zsufova van a Ház. Így lesz az még jó darabig, de hogy mikor dől el a házszabályrevízió sorsa, azt senki sem tudja. Beavatottak szerint Tisza nem vár tovább szombatnál, de egyik bizalmasa kijelentette azt is, hogy:

— A levegő tele van villamossággal. Minden pillanatban beállhat az explozió!

Ezzel az eshetőséggel számol az ellenzék is, nehogy meglepetés érje. És gyanakodva, figyelő szemmel, száraz puskaporral várja a csatát...

Elnök: Jakabffy Imre alelnök.

Barabástól megvonták a szót.

Napirend előtt:

Barabás Béla: Napirend előtt szóval fel s azt fejtegeti, hogy Dániel Gábor és társainak tegnapi határozati javaslata a házszabályok értelmében még csak nem is tárgyalható, mert ez a határozati javaslat már messze túlhaladja azt az indítványt, melyhez hozzá van csatolva. A miniszterelnök indítványa csak arról szól, hogy bizottságot kell választani a revízió előkészítésére. Dániel határozati javaslata pedig már magát az egész revíziót tartalmazza.

Mivel Barabás a házszabályok címén beszélt, nagyon is eltért a tárgytól, az elnök erre háromszor is figyelmeztette, a mikor még mindig a császári politikáról beszélt, Jakabffy elnök végre megvonta a szót.

A következő szónok Mezőssy Béla már óvatosabb volt, ő is a házszabályok címén szólalt fel, de egyszersmind arra is engedelmet kért a Háztól, hogy a tárgytól eltérve a miniszterelnök indítványáról is beszélheszélhessen. A többség erre nem akarta megadni az engedelmet, mire az elnök szavazást rendelt el. Az ellenzék névszerinti szavazást kért, de már későn; e helyett megszámoltatták a szavazatokat.

A Ház 188 szavazattal 100 ellen nem adta meg az engedelmet Mezőssynek arra, hogy másról is beszéljen, mint a házszabályokról.

Mezőssy Béla: Ez a szavazás is mutatja, hogy a többség mint kezeli a házszabályokat.

Borbély György: Önök közül Pozsgay kétszer szavazott! (Zaj.)

Pozsgay: Hazudik!

Mezőssy Béla: Nem szabad senkinek felülbírálni a számlálás eredményét. A házszabályok szerint különben is azokat lett volna szabad megszámolni, akik a szavazás percében jelen voltak. Ez a szabálytalan szavazás is mutatja, hogy minden alkalmat megad a többség arra, hogy akaratát szabályellenesen érvényesítse. Mivel nem adták meg neki a szólás jogát, most nincs több mondanivalója.

Kovács Pál jegyző visszautasítja azt a vádat, mintha ő valakinek a szavazatát kétszer olvasta volna.

Borbély György: Kijelenti, hogy ő nem a jegyzők eljárását kritizálta; de kérdi a jegyzőket, hogy igaz-e, hogy Pozsgay második szavazatát vissza kellett volna utasítani: Mert ha igen, akkor ő visszavon mindent, s Pozsgaytól bocsánatot kér.

Szöts Pál jegyző: Be akar számolni a megszámolás módjáról.

Rákosi Viktor: Halljuk Szöts Pál beszámolóját! (Derűtség.)

Szöts Pál: Kijelenti, hogy több ellenzéki képviselőt figyelmeztetni kellett, hogy szavazatát már megszámolták s ezek között volt Pozsgay, Udvary Ferencz és mások is.

Pozsgay Miklós: Nyilatkozott, ő neki nem volt szándéka kétszer szavazni.

Udvary Ferencz: Ezt szintén kijelenti.

Polónyi házszabály vitát kezd.

Polónyi Géza: Szót kér. (Nagy zaj a jobb oldalon Taps balról.) A házszabályok címén szólal fel és kérdéseket kíván az elnökhöz intézni. A miniszterelnök tegnap összes törvényjavaslatait visszavonta, másrészt a javaslata helyett Dániel Gábor tegnap beadott, a házszabályok módosítását célzó önálló indítványt, az elnök mondja meg, hogy mi a szándéka ezzel az indítvánnyal, szándékozik-e róla általános vitát nyitni, s ha igen: Mikor? Hajlandó-e az elnök megengedni, hogy ahhoz mindenki hozzá szóljon, azok is, akik a miniszterelnök indítványáról már beszéltek? Személyes megtámadtatás címén is felszólal, mert a szabadelvű párt hétfői ülésén a miniszterelnök azt mondotta, hogy Polónyi Géza miatt is van szükség a házszabályrevízióra.

Polónyi beszéde közben Vojnits báró, majd Nyegre László fölmennek az emelvényre és beszélnek az elnökkel.

Zboray Miklós: Viszik az üzenetet az elnöknek!

Rakovszky István: Nem járja, hogy dirigálják az elnököt!

Jakabffy elnök kijelenti, hogy neki Nyegre jegyző, semmi üzenetet nem adott át.

Polónyi Géza: Kijelenti, hogy ő róla a miniszterelnöknek nem régen egészen más véleménye volt, s őt Tisza nagyon tisztelt képviselő urként emlegette, de nem csodálkozik a vélemény változáson, mert természetes, hogy egy kormány, melyben Héderváry gróf is ott van, megfelelő gyűlölettel viseltetik Polónyi iránt. Az alkotmányra nézve veszedelmesebb császári miniszter még sohasem ült itt, mint Tisza, a miniszterelnök azt hiszi, hogy Polónyi van az ország terhére, a szólo pedig ugyanezt a miniszterelnökről hiszi; oldjuk meg ezt a kérdést úgy, hogy szabaduljon meg az ország mindkettőntől. (Zajos derűtség és taps a baloldalon.) Szavát adja rá, hogy a mint Tisza lemond a miniszterelnökségről, azonnal lemond ő is a mandátumáról. A szabadelvű párt megtapsolta a miniszterelnöknek reá vonatkozó szavait; az az egy bizonyos, hogy a szólo nem törekedett soha másra, mint a haza javára; maga felett azonban birónak nem ismeri el sem a miniszterelnököt, sem a szabadelvű pártot. (Éljenzés balról.)

Elnök: Polónyi kérdéseire azt válaszolja, hogy ő Dániel határozati javaslatát a házszabályok érdekében fogja kezelni.

Nem tisztelt barát Polónyi.

Tisza István gróf miniszterelnök: Ismétli, hogy a szabadelvű pártban azt mondta, hogy az olyan parlament, amelyben Lengyel Zoltánok és Polónyi Gézák szerepelhetnek, az előtérben nem érdemel tiszteletet. Tiltakozik az ellen, mintha ő Polónyit valaha tisztelt barátjának nevezte volna. (Derűtség jobbról.) A mig független ember volt a szólo, nem igen kereste Polónyit, de amióta a közügy szolgája, kénytelen egyéni érzését a közérdeknek alárendelni s közügyekben szívesen beszél a jövőben is Polónyival, bár ehhez bizonyos bátorság is kell. Gyűlöletet Polónyi iránt nem érez, hanem valami mást. Polónyi azzal végezte beszédét, hogy akkor is lemond mandátumáról, ha egy ellenzéki párt az ő szereplését károsnak s a parlamenthez nem illőnek tartja. Nos kérdezze meg eziránt Polónyi a saját pártját, de titkos szavazás útján. (Zajos derűtség és taps a jobb oldalon.)

Felkiáltások balról: Éljen Polónyi! Halljuk Kossuthot! (Nagy zaj.)

Elnök: Jelenti, hogy 20-nál több képviselő zárt ülést kért, felkéri a közönséget, hogy távozzék.

Pár perc szünet következett, amely alatt a Kossuth-párt értekezletet tartott; ennek eredményeként a zárt ülésre vonatkozó kérelmet

jól végezte dolgát — mosolyogva ült a kis padkára s a csonttá fagyott hórétteg fölött rezegve röppent el mosolyának bágyadt sugara.

De egyszerre újra dühbe jött. A fonott kerítésen újra ott tánczolt, csicsereggett a kis cizinege.

— Hát te nem fagyttál meg?

— Amint látod!

— Hol háltál az éjjel?

— A hodályban, a juhok között találtam meleg, vendégszerető szállást.

— No megállj! — üvöltött az öreg. És akkor este oly hideg támadt, hogy a hodályban megfagyott minden juh.

Réggel a Tél apó gunyos mosolyától egy kicsit felderült a táj, — de csak egy kicsit — mert újra rettenetes méregbe hozta a kis cizinege hangos csevegése.

— Hé te még élsz? — rivalt rá az öreg.

— Hogyne élnék. A szürke és a deres

e kedves két ló között pompás meleg tanyám volt.

Tél apó haragja nem ismert határt. Akkor éjjel megfagyott a meleg istállóban a szürke és a deres.

A nagy erőfeszítéstől egy kicsit elbágyadt az öreg apó s csak akkor kapta vissza ujra energiáját, mikor a háta mögött felcsendült a cizinege vékony, kedves, harmonikus kis hangja. Dühösen üvöltött reá:

— Hát te még most sem pusztultál el? Hol háltál te az éjjel?

— A szegény Miklósnál. Tudod, ők nem fütének soha, mert nincs fájuk az isten-adtáéknak, de oly forrón szeretik egymást Lise-zel, hogy a szerelem bemelegíti az egész kicsi házat és én nem fáztam közöttük.

— No várj, te kis betyár! — sziszegte az öreg s aztán összeszedve minden erejét, irtózatosszorgásával betörte a Miklósek ablakát, felszakította az ajtót s rettenetes fagyot lehelve, tombolt, üvöltött egész éjjel és mikor virradt mikor már kiadta minden erejét, bágyadtan,

ernyedten bepislogott az ablakon és — elfor-medt. Erzi és Miklós vigan végezték napi munkájukat. az ő forró szerelmükön nem foggott a tél fagya.

Tél apó elkeseredett A kis cizinege mégis kifogott rajta és most már nem tehet ellene semmit.

Kiadta minden erejét, hatalmát. Szemei könnybe lábadtak a nagy méregtől és körül-lötte köröskörül felolvadt a hó s alóla elbukkant a fakadó friss fű. Egy sereg zsvajgó, csevegő lármás kis madár vette körül.

A levegőt betöltő illat, az enyhe szellő, a feje fölött húzó vadlibák, darvak, gólyák, a fák fakadó rügyei mind hirdették, hogy az ő ideje lejárt s vissza kell mennie a nagy hegyek ormára.

Mert lusta volt, örült, hogy mehet aludni, de mert önző és rossz szívé volt, bántotta, ingerelte, hogy minden hatalmával sem tudta megölni, megfagyasztani a kis cizineget, hogy annak a csepp állatnak több esze volt, mint neki és mindig ki tudta játszani.

FIGYELEM!

MAGYAR DIVATCSARNOK

Költőzködési idényre. Butorszövetek, függönyök, szőnyegek, starrok! Sehol oly nagy választék és olyan bámulatos olcsó árak! Mindennemű rőfös és rövid árak!

20 ctmir. széles gyapju czibelin mtr. 88 kr.

Tisztelettel:

FIGYELEM!

Szent-László-tér, (Kis-piacz) SASKAPU MELETT.

MAGYAR DIVATCSARNOK.

visszavonták s a Ház ismét nyílt ülésen folytathatta tanácskozásait.

Személyes kérdések.

Kossuth Ferenc: Személyes kérdésben szólal fel, kétségtelenül igaznak tartja azt, hogy az udvariasság a parlamentben mindenkinek kötelessége, ő ezt mindig teljesítette, de kétségtelen kötelessége az udvariasság a kormány tagjainak és a miniszterelnöknek. A miniszterelnök a szóló pártját azzal gyanúsította, hogy titkos szavazás után elítélne Polónyit. A függetlenségi pártban szokás, hogy egymásról megmondják egymásnak a véleményüket, de ha igen gyakori is a vélemény eltérés, sohasem élesedik ki annyira, hogy pártszakadást okozna, s így a párt tagjai teljes szolidaritásban vannak egymással. (Éljenzés a baloldalon.)

Tisza István gróf: Elismeri, hogy Kossuthot politikai működésében magas elvek vezetik, de gondolja meg azt is, hogy az ő személyét soha senki sem bántotta. De micsoda megtámadásokban van része a miniszterelnöknek, napról-napra milyen vádakot hall, ily helyzetben a szabad vita korlátai között kénytelen élni a megtorlás fegyverével is. Sajnálja, hogy tréfás megjegyzését a függetlenségi párt félreértette, a melyet olyan tragikusan fogtak fel.

Szederkényi Nándor: Pártja nevében szólal fel. A miniszterelnöknek komoly kötelessége, hogy megfontolja mindig, hogy amit ő mond, azt nem egy képviselő hanem a miniszterelnök mondja. Az ellenzék mindent elfog követni, hogy ne legyen miniszterelnök az, aki úgy személyeskedik, mint Tisza Teljes szolidaritást vállal pártja Polónyival. (Éljenzés balról.)

Rakovszky István: Az elnök figyelmébe ajánlja a házszabályokat, amelyek nem engedik a személyeskedést. A miniszterelnök által elkövetett illetlenségekkel szemben az elnök a házszabályokat nem alkalmazza. Az ellenzék türelmének vége szakadhat. S oly elégtételt vehet az ellenzék, amely ellen az indolens dolgokat mondó miniszterelnököt semmi gárda meg nem védi. A miniszterelnöknek ez a célja, ezt hamar elérheti. (Zaj a jobboldalon.)

Apponyi Albert gróf kijelenti, hogy sohasem szokott személyeskedni és személyes politikát üzni. Dániel báró házszabályrevíziós indítványával kiakarja játszani a házszabályokat. Az esetleg áterőszakolandó házszabályoknak soha sem fogja magát alávetni, mert az törvénytelen lesz.

Nagyon kedvetlenül, nagyon bágyadtan, szívében csupa keserű haraggal vette fel görcsös botját s lassan czammogva indult a nagy hegyek felé.

A tavaszi lenge szellő, a mezei virágok és gyümölcsfák kipattanó bimbója, a folyton erősödő napsugár melege izgatták, a madarak éneke dühbe hozta. — A kis czinegére gondolt.

Egy pillanatra megállt. Két ember veszekedett. Márton, a ki tegnap vette el Máriát, a menyegző reggelén szidta a feleségét, az új menyecskét durván, kiméletlenül és Mária visszanyelve nagy gondba, nem asszonyhoz méltó nyelven.

Tél apó eltűnődött.

Miért esküdt a két ember egymásnak szerelmet az oltár előtt, ha így bánnak egymással? Gondolkozva hajtotta le a fejét s egyszerre felkaczagott. És kaczagott, de oly nagyon, hogy kaczagától dideregtek a kis madarak, a rügyező fák zizegve, fázva ringatták galyaikat, s a szilva, alma, körtefa bimbói leperogtek a földre.

Az öreg kaczagott és pokoli gyönyörrel nézte Mártonék ablaka előtt a földön heverő, kicsi czinege fagyott, dermedt, piczi tetemét.

Rögtön megértette a történetet. A kis madár a Tél apó dühétől való félelmében az új házaspár közé menekült s ott érte utól a sorsa. A mit Tél apó nem tudott megtenni, megtette a két szefelemtől üres, hideg szív, — a mik között megfagyott a kis czinege.

A jövő házszabályok senkire nézve sem lesznek kötelezők, s ő mindig a régi házszabályok szerint fog cselekedni. (Hosszantartó éljenzés az ellenzéken.)

Tisza István gróf: Az illettanárok egész sorozata vonul föl most a Házban; beszédükben tanácsot adva a kormánynak. (Eláll! Ki kell dobni! Felkiáltások az ellenzéken.) Az ellenzék (Bánffy barátai.) már most megkezdte a technikai obstrukciót. A miniszterelnök tovább beszél s egész belemelegedik a szónoklatba.

Polónyi Géza: Fogjátok meg! (Zaj.)

Elnök csenget.

Tisza István: Ha az ellenzék tovább is úgy engednék haladni a maga megkezdett útján, úgy Magyarország nemsokára Lengyelország sorsára jutna.

Apponyi a békekonferencia ügyében interpellál.

A miniszterelnök válasza után az ülés fél 3 órakor véget ért.

A keletázsiai háború.

A folyton váltakozó hírek végeredménye mégis csak az lesz, hogy Port-Arthur aligha tartja magát tovább egy hétnél s a jövő hét végén már a felkelő nap birodalmának a zászlója fog lengeni a megrongált sáncfalakon. Khinai menekültek beszélnek, hogy az ostromlottakat nemcsak a japánok gyilkos tüzelése tizedeli meg, de a folytonos szolgálatból elcsigázott orosz katonák között erősen pusztít a tifusz.

Az orosz katonák hősiességére nem valami dicső fényt vett a khinai menekültek elbeszélése. Ezek szerint az orosz katonáknak nem igen tetszik a sáncvédelem közben koczkáztatni életüket s ilyenkor Stössel generális kancsuka ütésekkel kényszeríti a futóárkok megvédésére az orosz katonákat.

A japán ostromló sereg most már teljesen ura a belső erősségek egy részének s most a főerősség sánczainál vannak. A védekező oroszokat a japánok most kézi bombákkal szoritják vissza a sánczokból. A vár birhatásáért most folyik a legkétségbeesettebb harc az eredmény már nem is kétséges s valószínű, hogy a jövő hét elején Stössel s nagyon leolvadt védő serege kénytelen kapitulálni.

A Liaojang Mukden közötti sikon folyton egymásra lesz a két főcsapat, Oyama addig nem akar áttérni a támadásra míg Port-Arthur el nem esett. A két sereg között azonban ez a nyugalom csak látszólagos s gyakran ágyuharcz váltja fel azt.

Az orosz vezénylő tábornokok Kuropatkin elnöklete alatt haditanácsot tartottak s megbeszélték a küszöbön levő nagy harc tervét.

A mindenre vigyázó Japán hadsereg ezalatt teljesen elkészült az új hadtervvel, amely szerint Koreában sem engedi meg, hogy betéskelje magát az orosz.

Ujabb hírek a következők:

A helyzet Port-Arthurban.

London, nov. 16. A Reuter-ügynökségnek jelentik a japán hadsereg főhadiszállásáról 11-éről. Fuzanon át 15-iki kelettel: Azt híresztelik, Stössel tábornok megsebesült és állapota kórházba kényszeríti. A tábornok azonban nem akarja elhagyni állását és kijelentette, hogy inkább ott akar meghalni, mint visszavonulni. Hír szerint az orosz csapatok folyton tartó néhez munka miatt és élelmiszerek híján meggyöngültek. Nagy részük meg akarja magát adni, de ebben megakadályozzák őket a tisztek. A japánok azt hiszik, hogy a helyőrség már az emberi kitartás határán van. Egy kém azt jelenti, hogy Port-Arthurban híján vannak a lövészeknek és hogy a hideg és az élelmi-

szerek hiánya valószínűtlenné teszi a további ellentállást.

London, nov. 16. E hó 6-ától ismét számos khinai szökevény érkezik Port-Arthurból Csifuba. Erős küzdelmekről beszélnek, amelyek a múlt hét végén az erősségek körül folytak, nevezetesen a kikötőtől nyugatra eső erősségek körül. A liaotesaui erősséget is erősen bombázták. A khinaiak megerősítik azt a hírt, hogy Port-Arthurban erősen pusztít a tifusz. Az oroszok azzal vádolják a japánokat, hogy azok a vízvezetéket megmérgezték. A khinaiak továbbá azt mesélik, hogy látták, mint verik Port-Arthurban az orosz katonákat, akik vonakodnak elegendő eleség nélkül a futóárkokba vonulni. Több orosz katonát fosztogatás miatt ki is végeztek Port-Arthurban. Ezt azonban eltitkolták és mi sem jutott belőle nyilvánosságra.

Utánozzák a japánokat.

London, nov. 16. A Reuter-ügynökség jelenti Mukdenből 14-éről: A harctéren kiadott orosz újság dicséri a japánok viselkedését az orosz elesettekkel szemben. Ezért Kuropatkin tábornok felszólította az orosz parancsnokokat, hogy a japán halottakkal épp oly jól bánjanak, azaz azoknak jószágait és emlékeit tartsák készen az átadásra.

Az orosz hajóhad utja.

Bakar, nov. 16. Az orosz hajóhad valószínűleg holnap indul el innen és bizonyára a Damaraföldön vagy Diego Szuarezben vesz fel szenet. Nelidov hajóhadnagy, kinek halálát tegnap jelentették, — valószínűleg napszúrásban halt el.

Stösszelné levele.

Berlin, nov. 16. A Lokalanzeiger-nek jelentik Pétervárról: Egy Perolov nevű moszkvai nagykereskedő levelet kapott Stösszelnétől szeptember 25-éről, amely így szólt:

Port-Arthur szegény védelmezői részére gyűjtést indítottunk meg. Sokat nem gyűjthetünk, mert nagyon kevés ember van itt, aki valamit adhat. Ön által Moszkva valamennyi jómódu lakosához fordulok, akik mindig segíteni szoktak, valahányszor baj van. Kérem önt, gyűjtsön valamit ismerősei között és küldje el címemre az Orosz-Kinai Bank útján. Ezt a pénzt fel fogjuk osztani a derék katonák között, mihelyt Oroszországba visszakerülnek. Vannak emberek, akiknek nincs karjuk, mások, akiknek nincs lábuk és mások, a kiknek nincs szemük és valamennyien segítségre szorulnak. Mihelyt a háborúnak vége lesz, Moszkvában látni fogjuk egymást. Stösszelné, Vera.

Királyunk és az orosz-japán háború.

Bécs, nov. 16. (Saját tudósítónk táv.) Teljesen megbízható forrásból értesülök, hogy I. Ferencz József, Vilmos császár és Edvárd angol király még karácsony előtt találkozni fognak, hogy az orosz-japán háború ügyében egy esetleges közös békeakció esélyeit megbeszéljék. A találkozás helyét még nem állapították meg.

Kuroki nem halt meg.

Budapest, nov. 16. (Saját tud. táv.) A japán kormány hivatalosan megczáfolja Kuroki tábornok halála hírét.

UJDONSÁGOK.

Az Immaculata-jubileum egyházmegyénkben.

A katolikus világ nagy ünnepre készül. Fél százados fordulóját ünnepli a Boldogságos Szűz Mária szeplőtelen fogantatásáról szóló hltárgazat kihirdetésének.

Különösen Magyarországon helyén való hogy a katolikus lakosság szívvvel, lélekkel

ünnepelje a nevezetes évtordulót, nyilvánosan dokumentálva, hogy Mária országában ma is éppen úgy él a lelkekben Mária tisztelete, mint egy ezredéven át.

Az ünnep alkalmából dr. *Szmrecsányi Pál* v. b. t. t., váradi püspök pásztori körlevelet bocsátott ki, amelyben az ünnepet a papság és a hívek figyelmébe ajánlja, s az ünneplés módjára vonatkozó rendelkezéseit közli.

A pásztor levél a következő:

Szentséges Atyánk, X. Pius pápa, folyó évi februárius hó 2-án kiadott apostoli iratában, melylyel a szeplőtelenül fogantatott szent Szűz segélyül hívása mellett uralkodása kezdetén lelkeink üdvére jubileumi búcsút engedélyezett, fenséges szavakkal emlékezett meg arról, hogy ezen év december hó 8-án félszázados évfordulója lesz ama dicső napnak, melyen szent emlékü elődje, IX. Pius pápa szent Péter templomában, a bibornoki testülettel s a világ püspökeinek nagy sokaságától környezve, a Boldogságos Szűz Mária szeplőtelen fogantatásának Istentől kinyilatkoztatott hitágazatát csalhatlan tanítói hatalmának tekintélyével ünnepélyesen kihirdette.

Apostoli levelében a Szent atya kifejezést adott azon erős eredményének, hogy a dicső esemény, mely ezelőtt 50 évvel szent öröme és lelkesedésre gyulasztotta a katolikus világot, a félszázados emlékünnepen is hasonló viszhangot fog kelteni a lelkekben s hathatósan elő fogja készíteni az általa epedve óhajtott általános szellemi megújulást Krisztusban.

A Szentatya ezen apostoli szózatának hatása alatt fényes ünneplésre készülnek a földkerekség összes katolikus népei.

Velök egyesülve dicső őseinktől öröklött gyermeki kegyelettel fogjuk mi is hódolatteljesen ünnepelni a szeplőtelen szent Szűzet, áldva és magasztalva a Mindenható, aki egyetlen Fiának anyjává választván Őt, az eredeti bűn minden szennyjétől megőrizte s megszentelő malasztjának teljességével felékesítve, mint égi közbenjárónkat az angyalok és szentek seregének élére helyezte.

Hiveinek millióival egyetemben mindnyáján, akik Mária országának hű fiai vagyunk, nagyok és kicsinyek, gazdagok és szegények, boruljunk le tehát a szeplőtelen szent Szűz színe előtt a jubileumi ünnepen.

Zengjen hálaének azokért a gazdag áldozatokért, melyeket az Ő könyörületesszólása nemzetünkre s külön-külön mindnyájunkra árasztott, s a földi élet vésein át szálljon fel hozzá szíveink fohásza:

Boldogasszony anyánk,
Mennyei patrónánk,
Légy velünk! Légy velünk!

Ami a félszázados jubileum megünneplésének módját illeti, a következők szolgáljanak irányadásul:

December 5., 6., 7-én a székesegyházban és az összes plébániai templomokban, d. u. 5 órakor ünnepélyes litánia szentségkítéssel és lehetőség szerint szent beszéddel.

December 7-én, délben és este az «Úrangyala» után ünnepélyesen megszólalnak az összes harangok egy negyedórán

át, jelezvén az ünnep előestélyét. Délután gyóntatás.

December 8-án, reggel gyóntatás, a nagymise alatt általános szent áldozás. Az egyesületek és társulatok jelvényeikkel és zászlóikkal jelennek meg a nagymisén. A nagy mise végén felajánló imádság a Boldogságos szent Szűzhez az idezárt minta szerint, a székesegyházban a pápai áldás ünnepélyes kiosztása.

Délután 5 órakor szentbeszéddel és szentségkítéssel mellett litániával hála adó istentisztelet.

Az ünnepi rendről a hívek a szószék-ből előre értesítendőek.

Az összes katolikus iskolák és nevelőintézetek, a tanév folyamán tetszés szerint választható, és szünetnek engedélyezhető napon az istentisztelet után iskolai ünnepélyt rendezzenek, szavalattal, beszéddel és énekkel a Boldogságos szent Szűz, Magyarország Nagy asszonyának tiszteletére, hogy őseink ragaszkodását, kegyeletét égi Patrónánk iránt a gyermekek szívébe vessük s őket a szent Szűz gyakorlati tiszteletére serkentsük.

Pál,
püspök.

A székesegyházban mind a négy napon délutánonként prédikációk lesznek, a melyeket napok szerinti sorrendben *Fetser Antal* apátkanonok, *Palotay László* pápai praelatus *Gröcs Béla* apátkanonok és *Bundala Mihály* kanonok fognak tartani.

* **A polgármester Budapesten.** *Rimler Károly* polgármester rövid tartózkodásra a fővárosba utazott,

* **Blaskovics Ferencz csanádi kanonok.** A Budapesti Közlöny legújabb száma közli a csanádi káptalanban megüresedett kanonoki stallum betöltésére vonatkozó a vall. és közokt. miniszter ellenjegyzése mellett megjelent királyi elhatározást. Ő felsége a fokozatos előléptetések jóváhagyása mellett az ifjabb alapítványi kanonokságot *Blaskovics Ferencz* apát, országgyűlési képviselőnek adományozta.

* **A költségvetés közszemlén.** Nagyvárad város 1905. évi költségelőirányzatát kedden letárgyalta a pénzügyi szakbizottság s elosztotta a tanács által kívánt 2% községi adóemelését. Az így módosított költségelőirányzat-tervezetet 15 napi közszemlére teszik ki, amelyre vonatkozólag a polgármester a következő értesítést adta ki:

Nagyvárad város házi pénztára a házi pénztárban kezelt alapok és alapítványok 1905. évi költségelőirányzatai a tanács és pénzügyi szakbizottság együttes ülésében megállapítván, a költségelőirányzat az 1886. évi XXI. t. cz. 17-§-a rendelkezéséhez képest a városi számvevői hivatal helyiségében 1904. november hó 17-től 1904. december hó 1-ső napjáig 15 napi közszemlére kitétetnek.

Erről a város közönségét azon felhívás mellett értesitem, hogy a költségelőirányzatot s arra vonatkozó iratokat a közszemlére kitétt időben a hivatalos órák alatt, bármely adófizető polgárnak megtekinteni joga van s az ellenretaláni észrevételét a f. évi december havi közgyűlés határidejét megelőző 5 nappal írásban a tanács mint állandó választmányhoz beadni jogosított.

Nagyvárad 1904. november hó 16.

Rimler Károly
polgármester.

* **Uj gyorsvonat Kolozsvárról Budapestre.** Szvacsina Géza polgármester vezetése alatt küldöttség ment fel Budapestre a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy a Kolozsvár és Budapest között már régebben létezett reggeli gyorsvonatot állítsa vissza. Hegedüs Sándor értesítette Szvacsina Géza kir. tanácsos polgármestert, hogy a kérelmezett gyorsvonat december 1-evel meg fog indulni. Ez a vonat közelebről érdeklő Nagyvárad városát is, mert itt fut keresztül.

* **A „48-as népkör” új helyisége.** A «Nagyvárad 48-as népkör» a Szent László-téri Zsiga fundatio épület emeletére helyezte át helyiségét, hol kényelmes termek állanak a tagok rendelkezésére. — A Kör választmánya ma, csütörtökön, este 6 órakor tartja itt első választmányi gyűlését, melyre a választmány t. tagjai ez uton is meghívottak.

Az elnökség.

* **Szarvaskert Biharmegyében.** Hírem, hogy a nagyvárad 1. sz. püspökségi uradalom Rippa község erdejében rendez be nagy vadászkeretet, ahová már az összes fáczánokat stb. elszállították. Ez a hír ilyen alakban nem felel meg a valóságnak, hanem *Keltz Gyula* cs. és kir. kamarás, a püspök ur unokaöccse Vaskóh mellett, Kristyór község határában nagyobb szabású szarvaskertet rendezett be, amelyben szarvasokat dämvadakat fognak tenyészteni. A kert már elkészült, de állatokat még nem szállítottak belé.

* **Népies előadások.** Értesitem a nagyvárad 1. sz. püspökségi uradalom Rippa község erdejében rendez be nagy vadászkeretet, ahová már az összes fáczánokat stb. elszállították. Ez a hír ilyen alakban nem felel meg a valóságnak, hanem *Keltz Gyula* cs. és kir. kamarás, a püspök ur unokaöccse Vaskóh mellett, Kristyór község határában nagyobb nagyobb szabású szarvaskertet rendezett be, amelyben szarvasokat dämvadakat fognak tenyészteni. A kert már elkészült, de állatokat még nem szállítottak belé.

* **Mikor követelheti a biztosítási ügynök jutalékát?** A budapesti kir. ítélőtábla II. polgári felülvizsgáló tanácsa (1904. október 13-án, II. G. 101—1904. sz. a.) egy perben, felperest felülvizsgáló kérelmével elutasítván, kimondta, hogy állandóan gyakorlaton alapuló kereskedelmi jogszokást képez az, hogy a biztosítási ügynök az általa közvetített biztosítási ügyletek után kikötött jutalékát, más megállapodás hiányában, csak akkor követelheti, ha a vonatkozó ügylet alapján a biztosítót megillető biztosítási díj befolyt.

* **A párbajozó miniszter.** Athénból jelentik, hogy Stais, volt görög közoktatóügyi minisztert, aki egy párbajban agyonlőtte Hadzipetros képviselőt és emiatt kénytelen volt állásáról lemondani, syrai bíróság felmentette.

* **A lelenczház vizsgálata.** *Ruffy Pál*, a lelenczházak országos igazgatója, Nagyváradon tartózkodott s megvizsgálta az itteni lelenczházat s annak ügykezelését.

* **Szövetkezetek vásárolási joga.** A kereskedelmi miniszter 29592/1904. sz. határozatával kimondta, hogy a termelő- és értékesítő szövetkezeteket, mint iparüzöket, szintén megilleti az 1884. évi XVII. t. cz. 50. §-ában minden iparosnak biztosított az a jog, hogy az ország bármely helyén tartott országos vásárokon saját, vagy mások iparkészítményeit, esetleg megbízottaik által is eladhassák.

* **Az esküdt télikabátja.** Jóizü ügyet tárgyalat kedden délelőtt a budapesti királyi törvényszék föllebbviteli tanácsa. Nemrég történt, hogy egyik szegedi esküdtbíróági tárgya-

lás alkalmával N. esküdtnek télikabátját egy élelmes kibiciz ellopja. Az esküdt erre a budapesti járásbírósnál beperelte a kincstárt és keresetében előadta, hogy ő ugyan látta a kabát ellopását, azonban még csak nem is tiltakozhatott ellene, mert a törvény szerint neki a tárgyalás folyama alatt senkivel érintkezni nem szabad, amire esküt is tett. A járásbírósnak a kárt megítélte, bár indoklásában kiemelte, hogy az esküdtnek csak arról az ügyről nem szabad beszélni, amelyben itél. A kincstárnak azonban kötelessége gondoskodni olyan helyről, ahonnan az esküdtkabátját nem lophatják el. A járásbírósnak ítéletét indokai alapján most a törvényszék is megerősítette.

* **Hymen.** Czucker Julia kisasszonyt Belényesről eljegyezte Palotai Mihály nagyváradi fűszerkereskedő. —

* **A takarmányhiány s a vidéki postahivatal.** Minden józan gondoló gazda, mikor a nagy szárazság egyik legnagyobb csapásaként nehezedett amugy is csehül álló, a hét szűk esztendő valamelyikét sanyaló országunkra, — egy nagy kérdőjellel formálódott át: Honnan teremjük elő téli takarmányszükségletünket? Szerencsére a földművelési kormány csakhamar megtalálta a foltot a zsákra és segítségére jött az aggódóknak, különböző jó tanácsokkal, utbaigazitásokkal, hogy miképp védekezzünk a takarmányhiány ellen. Bihar megye egyik nagyobb községének postavezetője azonban így sem találta megoldva a nagy problémát. Nem elégedett meg azzal, hogy pld. a lombot is takarmánnyul használhatja, hanem a kezén átmenő leveleket, képes lapokat is megrágatja. Legalább erre enged következtetni egy képes lap, mely Nagyváradról ment olyan községbe címelve, mely a nevezett postahivatalhoz tartozik. A képes lapból egy darab ki volt rágva, s a lap megmaradt és kézbesített részén is fogak nyomai látszóttak. — Hogy nem fogyasztották el az egészséget, bizonyára ez azért történt, mert nem volt jól emészthető a vastag papír vagy nem értenek még kellőleg a praeparálásához. A család, mely a képes lap boldog tulajdonosa, muzeumba akarja elhelyezni a lapot, emlékül a késő utókornak, hogy az 1904. évi nagy szárazság idején még a képes lap is takarmánnyul szolgált. — A legkülönösebb a dolgan az, hogy a lap megmaradt részén emberi fogak nyomai láthatók, Érdeklődők megtekinthetik.

* **Jó a jég!** A pár nap óta tartó kemény hideg ugy látszik nem enged egyhamar. A szegény ember nem igen örül ennek, mert csak a nyomorúságát növeli, a korcsolya-sport hívei azonban örülnek, mert meghozta számukra az egészséges élvezetet. Tetmézetesen korcsolyázásról másutt szó sem lehet még, mint a Városligetben. *Rátkay* József gondozása alatt kitűnő jég van a Városliget taván s várja Halifax-híveit. A szokásos helyeken apró kék lobogók jelzik, hogy a ligetben jó a jég!

* **A takarékpénztári állás összeférhetőségének kérdésében eljáró hatóság megállapítása.** A belügyminiszter, mint a Magyar Pénzügyi pénzügyi szaklap jelenti, 59.208—1904. sz. a. Biharvármegye közigazgatási bizottságához rendeletet intézett, amely tisztázza azt a kérdést, hogy melyik hatóság hivatott a takarékpénztári állás és az államhivatal összeférhetetlenségének kérdésében határozni. A miniszter ezen rendeletével az illető megyei közigazgatási bizottságának azt a határozatát, melylyel kimondotta hogy G. János sz. lakos körörszónak állása az ottani takarékpénztárnál viselt pénztárnoki állással összeférhető, dr. M. Ákos felebbezése folytán megvizsgálván, megsemmisítette és elrendelte, hogy az ügy illetékes elintézésé végett a törvényhatósági bizottság közgyűléséhez tétessék át. A miniszteri rendelet szerint a közigazgatási bizottság ugyanis, mely elé az 1886. XXII. t. cz. 25. §-a értelmében a község által egyesek magánán konkrét ügyekben hozott határozatok elbírálása tartozik, ezen közérdekű községi ügyben illetéktelenül határozott. S minthogy ily ügyekre nézve sem az 1886. évi XXII. t. cz., sem más törvény az eljáró hatóságot meg nem állapítja,

a határozathozatalra csak a törvényhatósági közgyűlés, mint általános fórum lehet illetékes, annál inkább, mert az 1896. XXVI. t. cz. 29. §-a teljesen analóg esetben szintén a törvényhatósági bizottságot tekinti illetékesnek.

* **Véres zavargások himlőoltás miatt.** Előttünk megfoghatlan és érthetlen az az ok, amiért Brazília fővárosában, Rio de Janeiroban borzalmasan véres utcai zavargások voltak a minap. Nálunk természetes, hogy a gyermekeket himlő ellen beoltják, Braziliában azonban zavargásokkal tiltakoznak ez ellen. A kongresszus ugyanis megszavazott egy törvényjavaslatot, mely a kötelező védhimlőoltásról szól. A lakosság a kongresszus épülete elé ment és a javaslat elejtését kívánta. A csapatok szétszórták a tömeget, de ez újra összeverődött és barrikádokat emelt. A víz- és gázvezetékeket szétrombolta, a közúti kocskákat felgyújtotta. A katonaság fegyverét használta és utcai harc keletkezett, melynek 12 halott és 60 sebesült áldozata lett. A zavargások egyre tartanak és az elnökségi palotát katonaság őrzi.

* **Kedves komám!** Kiss szerencsése Nagy! Gaedicke szerencsése óriási! Török szerencsése toronymagas!

Ezekkel a hangzatos felírásokkal ellátott reklám levelek ismerősek már előttünk. A reklám azonban nem pihen s kieszeli mindig valami újat.

Nemrég egyik igen előkelő nagyváradi hivatal főnök vastag levelet kapott. Felbontja: a mely így kezdődött:

— Kedves komám!

Az illető nagyott nézett. Ismeretlen irás — ki az ördögnek lehet ő ismeretlenül kedves komája?

A levél folytatta:

— Érigyél a Schwartz Salamon bankbójtáiba, a Kerepesi úton, a hun a villamos vonat mögáll. Ott vegyél osztálysorsjegyet, az nyerni fog egy milliót.

Tisztelem az otthon valókat. Hűséges komád
Ruka Pál.

A »kedves koma« barátságos felszólítása eddig még eredménytelen.

* **Megégett kisleány.** *Lóra* Mitru szpinusi gazdaember háza tegnap délelőtt kigyulladt. A szalmafedelese viskó már majdnem a földig égett, mikor a ház gazdájának eszébe jutott, hogy öt éves *Mariska* nevű leánykája benn van az égő házban. A szerencsétlen apa segítségére akart menni gyermekének, de már késő volt, mert a benn felejtett gyermek a lángok martaléka lett. A tűz eloltása után rátaláltak a kis gyermek megszenesedett, teljesen felismerhetetlen hullájára. Az esetről értesített nagyváradi királyi ügyészség vizsgálatot rendelt el az ügyben, annak a kiderítésére, hogy kit terhel a kis leány haláláért a felelősség.

* **Szilágysági alma.** A szüret befejezése után a gyümölcsfélék között az alma a legkedveltebb csemege, ezért alig van háztartás, amelyben a téli beszerzéseknél az alma nem szerepel. Ez évben a Szilágyságon jó almatermes volt, különösen a finomabb faj almák, azonban a legtöbbször a gondatlan kezelés és szállítás miatt összeverve, törve kerülnek eladásra, ami által értékéből sokat veszít, mert hosszabb ideig nem áll meg. Vizvezeték-utca 19. sz. alatt azonban kézzel szedett, egyenkint csomagolt szép arany pármin, zöld reust, ponylik és sóvári alma szereshető be, kilonkint vagy métermázsával a termelőtől. Az almák szállítás után átvannak válogatva s hibátlanok. Reggel 8 órától este 6-ig megtekinthető.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Csütörtök: Utazás az özvegység felé, vigjáték.

Péntek: Boccacció, operett.

Szombat: Boccacció, operett.

Vasárnap: Délután: Egyenlőség, fantázi — Este: Svihákok, operett.

Drótos tót. Ma este Lehár kitűnő operettje a »Drótos tót« kerül színre a Szigligeti Színházban, a főszerepekben: Arady Aranka, Agnelly Irén, Békeffy, Bérczi, Horváth K., Tihanyival.

Az első ifjúsági előadás ma, csütörtökön d. u. 3 órakor lesz a Szigligeti Színházban amikor is Szigligeti »Trónkereső« cz. történeti színműve kerül színre, elsőrangú szereposztásban. Főszereplők: Szerémy G., Somogyiné, E. Kovács M., Klenovits, Tóth, Bog-nár, Krasznai, Rédei stb. játszó.

Boccacció. Soupe gyönyörű zenéjű operettje kerül pénteken színre repriméként a Szigligeti Színházban.

ZENE ÉS MŰVÉSZET.

A Harmonia próbája.

A vasárnapi Mozart-ünnepélyre nagyban készülődik a Harmonia egyesület. Ma délután 5 órakor a Fekete Sasban próbát tartanak, melyre ezúton hívjuk fel a közreműködők figyelmét.

A zenekar tagjai a következők:

I. hegedű: Borody Béla, Bugyi Sándor, Benes Eszti, Blau Béla, Berke Gyula, Fekete Béla, Fodor Sándor, Fazekas László, Gerő Gusztáv, Grosz Zigmund, Goldschmiedt Izsó, Holczér Antal, Julier Károly, Huszár László, Kardoss Dezső, Kelemen Miklós, Kovács József, Lévay Károly, Papp Abrahám, Tóth Károly, Sicher Ede, Nadler Ferencz, Soós Zoltán, Schmerhovszky József, Weisz Izsó, Volff Erich dr Waldmann Géza.

II. hegedű: Barna József, Berkovits Mór, Biró Sándor, Dióssy Endre, Dióssy Mihály, Fényes György, Feiler Andor, Fleischer József, Gerlach Antal, Guttman Blanka, Herman Otto, Hirschmann Gyula, Kalbács József, Kepes Ferencz, Kertész Lőrincz, Lakatos Ferencz, Lakatos László, Lápóssy Erzsike, Márkus Bernát, Morgenstern Margit, Moga Miklós, Márton Péter, Rácz Szer, Szentlélek László, Szilágyi Ernő, Steiner Emil, Nesnera Ferencz, Waldmann Sándor, dr Waldmann Béla.

Viola: Aliquander Kálmán, Benes József, Grünberger Izsó, Lukács Endre, Waldmann Iván.

Cello: Bálky Endre, Grosz Andor, Mazalik János, Ritschel József, Szmazsenka Ernő.

Nagybőgő: Ackerman Péter, Rácz Lajos, Reményi Lajos, Volrab Antal, Waldmann Gyula.

Fuvola: Mühlbach Károly, Rothbart Nándor.

Clarinet: Gusetti Luigi, Sirand Jakab.

Oboa: Nobicht János.

Fagott: Stuckler Kajetan.

Vadaskürt: Galgóczy Mihály, Homa Ferencz.

Trombita: Fischler Albert, Kratochwill Lipót.

Trombon: Czivin József.

Timpani: Szora Viktor.

Karnagy: Vomácska József.

A budapesti Mücsarnok kiállítása.

Budapesti lapoknál nagy a panasz. A műtárlat csödhöz áll közel. Keveset pártolja a közönség, de nem is nagyon érdemes rá, mert kevés az értéke. Pang a magyar művészet.

Pedig dehogy is pang! A magyar művészetet föl lehet találni, csak nem a vaskalapos Mücsarnokban. Ki emlékszik arra, hogy a konzervatív Képzőművészeti Társulat csak egyetlen egy magyar ifju kezdő tehetséget fölfedezett és támogatott volna? Sohasem volt rá eset. De igenis megtörtént az, hogy a Mücsarnokba minden tehetség csak a legnagyobb erőfeszítés s a végletekig kimerített protekció útján jutott be. A bejutás küzdelmei kimerítették erejét s csak annyi maradt, a mennyivel fenn tudja

magát tartani a befentesek között. Lesz belőle is klikkbeli tag.

A klikk ellen tessék mennydörögni, ne a művészet ellen. Klikk és művészet — két különböző dolog.

TÁVIRATOK.

A király Budapesten.

Budapest, nov. 16. (Saját tud. táv). Ő felsége holnap reggel 5 órakor Gödöllőről a fővárosba érkezik s itt a budavári királyi palotában kihallgatást fog adni.

Kossuth Ferencz ünneplése.

Budapest, nov. 16. (Saj. tud. táv.) A függetlenségi és 48-as párt ma este Kossuth Ferenczet nagyobb ünneplésben részesítette, abból az alkalmából, hogy 10 évvel ezelőtt vissza jött Magyarországra.

Thaly Kálmán szép beszédben méltatta Kossuth 10 éven keresztül szerzett érdemeit. Thaly üdvözlő szavai után Kossuth a meghatottság hangján mondott köszönetet pártjának az ünneplésért. Kossuth a mostani helyzet komolyságáról is beszélt, mondván, hogy csak úgy lehet elhárítani a fejünk fölé tornyosuló veszedelmet, hogy összetartva egyesülten küzdünk hazánk ellenségei ellen.

A függetlenségi és 48-as párt Kossuth tiszteletére ma este a Royalban diszlokómát rendezett, melyen az ellenzéki képviselők majdnem teljes számmal jelen voltak.

A banketten Kossuthot Barabás Béla köszöntötte fel.

Sikkasztás az orosz hadseregben.

Budapest, nov. 16. (Saj. tud. táv.) Pétervárról jelentik, hogy egy nagyobb katonai sikkasztásnak jöttek a napokban nyomára. Ugyanis az orosz hadsereg részére egyesektől ajándékozott ruhanezüstök és élelmiszereket, a kezelőség saját céljaira értékesítette. A sikkasztás több 100.000 forintba rug.

André utóda.

Budapest, november 16. (Saj. tud. táv.) Párisból jelentik, hogy André hadügyminisztert nyugdíjazták s utódjául Bertaeux tábornokot nevezték ki.

Spanyolország.

Madrid, nov. 16. A mai kamarai ülésén Maura miniszterelnök kijelentette, hogy a kormánynak érdekében áll a váltóárfolyam javítása. Maura tanulmányozza a vámtarifa reformját. Szerinte ettől függ ama kérdés megoldása, hogy a fizetések aranyban vagy ezüstben történnek-e. A miniszterelnök s kormány nevében mindenként felszólít, hogy foglalkozzanak a nemzetre nézve oly fontos kérdéssel. A kormány ez ügy minden helyes megoldását elfogadja a nélkül, hogy vizsgálná, melyik politikai pártnak köszönheti azt.

Francziák és olaszok.

Páris, nov. 16. Az Olaszországból érkezett kereskedelmi kamarai és városi tanács-tagok tegnap este résztvettek a kereskedelmi és ipari bizottságtól rendezett lakomán, amelyen

megjelentek Rouvier pénzügyminiszter kivételével az összes miniszterek, a kamara, a szenátus elnökei, gróf Torielli olasz nagykövet s más személyiségek. A két ország egyetértésére és virulására sok pohárköszöntőt mondtak. Trouillot kereskedelmi miniszter az olasz királyi párra emelte poharát mire az olasz himnuszt játszották. Gróf Trouillot Loubet elnökre mondott pohárköszöntőt, mire megszólalt a francia himnusz. Trouillot pohárköszöntőjét az olasz vendégek Franciaország éltetésével fogadták s gróf Torielli szavait a francziák Éljen Olaszországnak kiáltással üdvözölték.

REGÉNYCSARNOK.

Egy kis hazugságért.

Németből: Nelly.

14

Ő, a Hohensteinok nevének utolsó viselője, büszke és nemes vér utolsó sarja, ő volt két napig vizsgálati fogságban letartóztatva, mert aljas, orgyilkossággal gyanúsították? Nevét mindenütt összeköttesbe hozták e gyalázatos bünténnyel talán még a tényleges bűnös bebörtönzése után is. Ez olyan olyan szégyen, a mely büszkesége előtt elviselhetetlennek tűnt fel, a melyet kiengeztelni jóvá tenni most már nem lehet soha. És ő — ő?! Tekintete nővére képére esett. Középnagyságu finom olaj festmény volt, mely író asztala előtt függött. Megragadta. Mégegyszer és utoljára rápillantott. Mitha jó angyala azt sugta volna, hogy igazságtalan vele szemben: De nem, — nem; neki nem lehet másképp gondolkodni, mert önérzete mélyen megvan sérve. Egy lökés és a kép a tehetetlen lángok martaléka lett. »Vége! — nevetett fel keserűen — életemből megint egy új szakasz zárult be!«

Ezután napról napra, hétről hétre ilyen egyforma nyomasztó hangulattal mult az idő a kastélyban. Edit hiába próbált közelebb jutni fivéréhez; minden kísérlete a leghidegebb visszautasításra talált.

A gróf sokat volt vadászatokon és máskülönben is kevesett tartózkodott otthon. Sokszor hetekre is elutazott' czéltalanul, tervtelenül; majd egyszerre váratlanul megint haza érkezett a várba. Edit pedig? — Először azt gondolta, hogy össze kell roskadnia a kereszt terhe alatt, melyet az Ur reá bocsátott. A hártalan elhagyottságnak érzete kimondhatatlanul kizozta, ifju szívét emésztette, gyötörte a fájdalom, meg a vágy a most már elvesztett boldogság után. De hívő lelke megtalálta a minden fájdalom igazi vigasztaló forrását. Mikor ereje lankadt, s a kimerüléshez közeledett, bement a kápolnába Jézus isteni Szívéhez imádkozott és megismételte fogadalmát: életemet adom lelkem üdvéért! Megtanulta az áldozat utját járni szótalan, panasztalan. Előbb vagy utóbb, czélt kell érnie. Mint urnó a házkörül való kötelességeit ezután is szíves örömmel töltötte be. Mindamellert csendesebb, mindig csendesebb lett. Olyan fájdalmas komoly vonás jelent meg ajka körül, s mindig mélyebbre vonódott.

Igy mult el az ős. Azután jött a tél, rövid zimankós napjaival, s a hosszú magános estékkel. Minden úgy maradt mint eddig volt. Csak egy szerető szemnek tűnt fel, hogy az ifju urnó léptei mindig lassubbak, fáradtabbak lesznek, kedves arca mindjobban fogy és halványul. M nha a hideg borzogatná sokszor még a kandalló tüze mellett is. Keskeny halvány kezeit tetlenül pihentette ölében, s a kék erek mindjobban lettek benne láthatók. Ezért azonban panaszt nem hallott tőle senki sem. Az öreg Zsuzsa hűséges szívét emésztette az aggodalom kedves urnójéért. Hiszen olyan volt már egészen, mint a gyöngye virág, a melyiknek életerén rágodik a fereg. Az öreg már sokszor akart orvost hivatni, de Edit nem engedte. Halvány ajkán ilyenkor egy fájdalmas mosoly

jelent meg, a mely hű cselédnek olyan nagyon fájt. Mindig ez volt szelid válasza: »Hagyja csak Zsuzsa egészen jól érzem magam!«

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Az új bolgár kereskedelmi szerződések.

Egy szófiai kereskedelmi szaklap írja: Miután a tárgyalások az Ausztria-Magyarországgal kötendő bolgár kereskedelmi szerződés érdekében valószínűleg csak akkor kezdődnek, ha Ausztria-Magyarország a nagyhatalmakkal a szerződéseket már megkötötte, a mi körülbelül február elejéig eltart, a mostani bolgár-osztrák-magyar szerződés azonban már 1905. márczius 1. (15.) lejár: bolgár diplomatai körökben az a nézet uralkodik, hogy a mostani szerződés ideiglenes meghosszabbítása, esetleg 1906. január 1. (13.)-ig elkerülhetetlen lesz.

A bolgár pénzügyminiszterium a bolgár kereskedelmi kamaráknak a bolgár vámtarifa törvényjavaslata kapcsán magyarázatot küldött, mely többek között azt mondja, hogy a bolgár ipar fejlesztéséről szóló törvény az új tarifa által nem fog lényeges változásokat szenvedni, hanem csak bizonyos kiegészítéseket nyerni, hogy céljának jobban megfeleljen. Azokat a pénzügyi vámtételeket, melyeket az új törvényjavaslat tartalmaz, nem fogják alkalmazni azokra a nyersanyagokra, melyeket a bolgár iparfejlesztési törvény most vagy a jövőben kedvezményben részesít, tehát nem fognak jelentőséggel birni. A nyersanyagok eddigi vámentessége helyett a külföldi gyártmányok megfelelő magas vámtételei fogják a bolgár ipart védeni.

Azok a speciális rendeletek, melyek szerint állatok, vetőmagok és növények ha a mezőgazdaság és állattenyésztés javítása céljából hozatnak be, vámentesek, az új tarifában is érvényben maradnak. Ehez képest az új tarifában ezen árukra kivetett vámtételek a bolgár mezőgazdaság fellendülését zavarni nem fogják.

A Törökországgal kötött kereskedelmi szerződést, mely általánosságban kedvezőnek mutatkozott, nem szándékoznak felmondani. Ezért nem is volt tanácsos oly cikkekkel, melyek eddig Törökországból vámentesen jöttek be, magas vámokkal sujtani. Ilyen magas vámok csak a török produkczióknak, illetőleg a török átviteli kereskedelemnek nyújtottak volna előnyt a többi államok rovására, mert sok esetben lehetetlen lett volna a bolgár vámhivataloknak a török kikötőben naturalizált idegen árukat a török termelésű áruktól megkülönböztetni.

Hátrány csak abból származott, hogy Bulgária Törökországnak bizonyos árukra 5% vámot, vagy vámentességet biztosított, annak daczára, hogy ezeket az árukat sem Törökországban, sem Bulgáriában nem termelik. Hogy Bulgária, ha érdeke úgy kívánja, más országok iránt előzékenységet tanusithasson, az új vámtarifajavaslat azt a határozományt tartalmazza, hogy esetleg más országoknak is megadják ezekre a cikkekre az 5% vámtételt, vagy a vámentességet.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

Huzás december elsején.
Erzsébet Szanatorium-
sorsjegyek
a napi árfolyam mellett
kaphatók a

„Központi Takarékpénztár rt.-nál“
(Szilágyi Dezső-utca, dr Adorján-ház.)

FO-ÜZLET: Zöldfa-utca, a Zöldfa-kávéházzal szemben.

Rendkívüli ajánlat! Soha többé létező bevásárlási alkalom kínálkozik czégünknel, **Az eddigi ár féléért** ajánlunk két sorozat legfinomabb valódi francia és angol gyapjukelme különlegességét.

I. Sorozat:

Tiszta gyapjukelme 120 czeni-
méter széles — — — — — **49 kr.**
ezelőtt **1 frt 20 kr.**
Nehéz tiszta gyapju angol divat-
kelme — — — — — **78 ,**
ezelőtt **1 , 65 ,**

II. Sorozat:

Angol kostüm kelme tiszta gyapju
140 % széles — — — — — **1 frt 75 kr.**
ezelőtt **2 , 95 ,**
Angol kostüm kelme legujabb és
legjobb fönkretehetlen minőségű **1 , 95 ,**
ezelőtt **3 , 50 ,**

Minden ruhához minden hozzávaló 29 kr.

Arak és minőség verseny nélkül.

főüzlet:
Zöldfa kávéházzal
szemben

Szabó Testvérek

fióküzlet:
Zöldfa sörcsarnok
mellett

Nagyvárad, Zöldfa-utca.

FIÓK-ÜZLET: Zöldfa-utca, a Zöldfa-sörcsarnok mellett.

Diószeghi István

órás és ékszerész

Nagyvárad, Kossuth-(Sas)-utca

(Hajnal-palota.)

Elvállal: 929.

órákat, ékszereket

javítás végett.

Jutányos és lelkiismeretes kiszolgálás.

Óra és ékszer raktár.

881—1904 vgh.-szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében, ezennel közhírré teszi, hogy a székelyhidi kir. járásbírósnak 1904. V. 250/1. számú végzése folytán Szabó István micskei lakos végrehajtató javára *Döm-södy Árpád* jankafalvai lakos ellen 297 kor. 92 fill. s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 716 korra, becsült butorneműek, kulcsos és hajlított hámu lószerszám, lámpák, üsző, óra, függönyök, szőnyegek, szekér, gazdasági szerek stb.-ből álló ingóságok, 297 kor. 92 fill. tőke, eddig összesen: 152 kor. 40 fill. per-, végrehajtáskérési és foganatosítási, továbbá 2 kor. 80 fill. árverés tüzési költség erejéig nyilvános árverés útján eladatnak.

A bejelentett eddigi törlesztés összesen kor. Mely árverésnek a székelyhidi kir. járásbírósnak 1904. évi V. 250/12. sz. végzése folytán a helyszínén, vagyis *Jankafalván, alperes lakásán leendő eszközésére 1904-ik év november 25-ik napjának délelőtt fél 11 órája határidőül kitétetik* és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett in-

góságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

A mennyiben ugyanezen ingóságok más végrehajtatók javára le- vagy felülfoglalva — vannak az árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120.

§-a értelmében mindazon végrehajtatók foglaltatók és felülfoglaltatók követelésének kielégítésére rendeltetik el kiknek javára az árverési hirdetmény kibocsátása napjáig afoglalás már foganatosított.

Kelt Székelyhidon, 1904. évi november hó 9-ik napján.

Jóny Lajos

kir. bír. végrehajtó.

Sz. KOCSIS JÁNOS

férfi szabó,

NAGYVÁRAD, Szent László-tér. a „Sas“ kávéház mellett

Van szerencsém az **uri közönség** figyelmébe ajánlani **férfi szabó-üzletemet,**

a hol a legfinomabb **hazai, angol és francia** szövetekből legujabb divat szerinti öltönyöket és felső kabátokat a **legolcsóbb árakért** készítem.

Tisztelettel:

606

SZ. KOCSISJÁNOS, férfi szabó.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

értési i a n. érd. **izzólámpa körtéket** tart raktáron 3. l-gfeljebb 3-4 watt fogyasztással gyertyánként, melyek legolcsóbb áron kaphatók. **A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér,** homályos (matt), színes, fényképész lámpák és mindennemű izzólámpa különlegességek ugyancsak kartell áron kerülnek eladásra. Ugyanott kaphatók **nerst-lámpák** és **osmium-lámpák** gyertyánként 1-5 watt fogyasztással.

Csillárok, és villamos motorok eredeti gyári árak mellett

kaphatók. A villamos mű igazgatósága elvállalja

— **villamos világítási** —

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, izzólámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, brakását és minde e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb árak mellett.

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő engedmény. **Költségvetések ingyen.**

Hirdetések felvételnek
a legjutányosabb árban a lap
kiadóhivatalában.

Magyar műbutorgyár

részvénytársaság.

Gyártelep: BÉKÉSCSABÁN, Gyári-
raktár: NAGYVÁRADON,
Fő-utca Gutfmann ház.

Saját készítésű elegáns asztalos
és kárpitos

BUTOROK

modern stílusban, gazdag választék-
ban, gyári áron.

Szolid, szabott árak!

„Nagyvárad^Ai Hitelbank“

részvénytársaság

(Kossuth Lajos-utca 10. sz.)

házak és földbirtokokra 10—50 évi
időtartamra a legolcsóbb kamatláb
és a legelőnyösebb feltételek mellett

törlesztéses jelzálogkölcsonöket nyújt,

melyeket a legrövidebb idő alatt fo-
lyósít. Kölcsonkérő részről hiteles
telekkönyvi kivonat, kataszteri bir-
tokiv és esetleg községi becsü-bizo-
nyítvány mutatandó be. Drágább
kamatozsú kölcsonöket bélyeg és
illeték-mentesen convertál.

Elfogad betétkönyvecskére és folyó
számlára:

6 hóig elhelyezett **5°-os** kamatot
összeg után fizet.

Előnyös feltételek mellett leszámítol
váltókat.

Értékpapírok, ékszerek és terményekre
előleget ad.

937

Az igazgatóság.

Olcso kölcson

Tisztelettel értesitem a pénzköl-
csönt kérő t. feleket, hogy Mészáros
utca 2. sz. a. (Köröspart, Stiedl-féle
ház, szemben a Rimanóczy szálló-
dával)

bankbizományi és hitelfor- galmi irodát

nyitottam. A pénzpiacz terén bank-
tisztviselői és 12 éven át volt takart
rékpénztári titkári állásomban nyert
bő tapasztalatok, valamint előkelő
bankok képviselete alapján:

1. leszámítottak váltókat;
2. folyó számlahitelt nyújtatok;
3. Jelzálog és hosszú törlesztéses köl-
csönöket (melyekben a töke és k mat is
benn foglaltatik) 10—50 évre a lehető legro-
videbb idő alatt és legalacsonyabb kamat-
láb mellett minden előzetes díj és költség
nélkül folyósítottak;
4. régebbi tarozásokat olcsóbb kamatu
kölcsonökkel cserélek fel.

Mindenféle kölcson ügyletben szí-
vesen állok rendelkezésére és min-
den díjazás nélkül szolgálok felvilá-
gosítással, utbaigazítással délelőtt
9—12-ig. d. u. 3—6-ig.

Tisztelettel

Faludi Ignác,

volt takarékpénztári titkár.

Telefon 424 szám.

930.

Férfi és női fehér neműek.

Téli vásár a Korona-és Filler-bazárban.

Még eddig nemlétezett olcsó árban szerezhetők be:

téli alsó ingek, nadrágok, ugyszintén gyermek-trikók, harisnyák, keztyük, alsó-
szoknyák, berliner-kendők, sálak, reggeli czipők, esőernyők, utazó bőröndök, gyermek

kötött ruhácskák és fejkötők, bőr- és aczéláruk minden mélyen leszállított árakban

Friss és Társa korona- és filler-bazárában Nagyvárad,
Fő-utca. Telefon. 30. sz.

Fekete és mosó kötények

Vidéki és helyi.
telephon: 398.

Értesítés.

Vidéki és helyi
telephon: 398.

Tisztelettel értesítjük Nagyvárad és Biharvármegye n. é. közönségét, hogy
a Gilányi-utcán 5—7 sz. a. saját telepünkön levő gőzmosódánkban a legújabb
rendszerű és legökéletesebb

vegyszer mosódát és vegyszer tisztítót

is berendeztük.

A midőn költséget nem kímélve vállalatunkat ezen iparággal kibővítet-
tük, oda törekszünk, hogy a n. é. közönséget minden tekintetben kielégítsük és
hogy a legfinomabb ruhaneműeknek a **vegyszer tisztítása** és **vegyszer mosása**
nálunk eszközöltessék.

Vegyszer tisztításra és vegyszer mosásra elvállalunk minden női, férfi- és
gyermek ruhákat, selymeket, szövetekeket, kézi munkákat, szőnyegek, függö-
nyöket, csipkéket, egyenruhákat, papi reverendákat, szóval minden olyan
tárgyat, mely a *vegyszer tisztítást és vegyszer mosást* igényli és azokat gyorsan és
pontosan haza szállítjuk.

Vidéki megbízásokat s legrövidebb idő alatt eszközölünk.

Ruha plissézozásokat jutányos árban elvállalunk, ruha javításokat kívánatra teljesítünk.

Tisztelettel:

A nagyvárad^Ai gőzmosóda rtság igazgatósága.

Ár a k:

Férfi öltönyök	— — — —	2.50 K.
Selyem Blous	— — — —	1.20 feljebb
Selyem alj	— — — —	2.40 »
Szövet alj	— — — —	1.60 »
Szövet alsó szoknya	— — — —	1.— »
Szövet Blous	— — — —	80 »
Női kabátka	— — — —	1.60 »

Disztes darabok megfelelően magasabb árban.

Gaedicke szerencséseje óriási!

Tizenöt millió korona nyereményt fizettem ki rövid időn belül, közte következő főnyereményeket:

A nagy jutalmat 600.000 korona értékben 62551 számra

400000	kor. 11119 számra	60000	kor. 97263 számra	60000	kor. 78863 számra
400000	» 28916 »	30000	» 38691 »	60000	» 82528 »
400000	» 33464 »	100000	» 42758 »	30000	» 6920 »
70000	» 60912 »	100000	» 49878 »	30000	» 90964 »
60000	» 17357 »	100000	» 87991 »		

Á XV. m. kir. szab. osztálysorsjátékban újból **110.000 sorsjegy 55.000 nyereményvel** sorsoltatik ki, közte az esetleges

Egy millió korona értékű főnyeremény.

Minden második sorsjegy nyer.

Az I. osztály huzása már **1904. november 24-én és 25-én.**

Sorsjegy-árak:

Egész	fél	negyed	nyolczad
12.—	6.—	3.—	1.50 korona.

A sorsjegyek szélküldése előzetes fizetés vagg utánvét ellenében történik. — Hivatalos tervek ingyen — Postabefizelési lapok az összegek postadíjmentes beküldésére díjtalanul állnak ügyfeleim rendelkezésére — A megrendeléseket lehetőleg azonnal kérem.

GAEDICKE A. Magyarország legnagyobb szerencse-gyűjtője. Budapest, Kossuth-Lajos-utca 11.

Legnagyobb kereskedelmi- és műkertészet az országban
a nagyváradi-velencei

Műkertészeti- és rózsatelep

Kertészeti-telep:
NAGYVÁRAD-VELENCE, 194. SZÁM.
Helyi és megyei telefon összeköttetés

Sürgöny-cím:
Műkertészeti-telep Nagyvárad.

Virág-csarnok:
NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA (Bazár-épület.)
Telefon összeköttetés.

A n. é. közönség b. figyelmébe ajánlja ujonnan nagyobbított és tökéletesen a mai kor kívánalmainak megfelelőleg berendezett műkertészeti telepét és virágcsarnokát, ahol menyasszonyi-, nyoszolyólányi-, örömanyai-, eljegyzési, bál-, bálányai-csokrok, bál legyezők, mell-, fej- és ruhacsokrok, úri gomblyuk és cotillion-csokrocák, továbbá virágkosarak, lantok, bőségszaruk, jardinerek, virágházacsokkák, targonczák, virágkocskák, ünnepi koszorúk, gyászkoszorúk fölirattal vagy anélkül, babér, ficuslevél és pálmalombokból, ugyszintén gyászjelképek, szívkeresztek, horgonykeresztek stb. egész frissen levágott

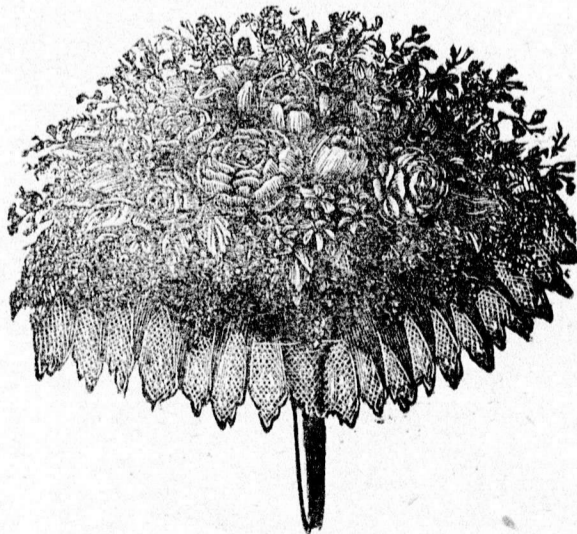
Élő virágokból:

Csokrok: menyasszonyi, koszorulányi, bál vagy bármily alkalmi szép berlini papirtartóval **1** frttól **3** frtig.

Csokrok: atlasztartóval **3** frt **50** krtól **6** frtig.

Csokrok: a legfinomabb kivitelben finom selyem tartókban **8** frttól **12** frtig **rózsá és Caméliákból** a mi ezelőtt **15** egész **20** frtba került.

Csokrok: a legnagyobb mintá-
uak, a legújabb párisi minta szerint a legfinomabb selyem csipke és atlasztartókkal **18—25** frtig a mi ezelőtt **40—50** frtba került.

Élő virágokból:

Koszorúk: igen szép, tartós zöldék és szép virágokból díszítve **1—3** frtig.

Babérkoszorúk: ovál vagy ke-
rek alakban, igen szép virágokból dí-
szítve **2—5—10** frtig.

Ficus és Magnolia koszorúk:
a legnagyobb mintájuk a legértéke-
sebb és legfinomabb virágok és palma
lombokkal díszítve **10—25** frtig a mi
ezelőtt **35—40** frtba került.

A fentirt összes kertészeti tár-
gyak művirágból **20%**-al olcsóbban
a lehető legcsinosab kiállításban és
a legjutányosabb árak mellett ké-
szítettnek.

Ugy a helybeli, mint a vidéki megrendelések teljesítésére kiváló gond fordítatik s a pontos elküldésért szavatosság vállaltatik. Szemzés által nemesített, a leghálásabb virágzású és legkedveltebb fajokból összeválogatott **80 000 drb magastörzsű és 50 000 drb gyökérszemes (Wurzelecht) rózsá** van elárúsítás alá előkészítve. Az árak oly alacsonyok, hogy nincs az országban kertészet vagy rózsatelep, mely e tekintetben alantirt teleppel versenyre kelhetne. Árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szívesen szolgál

750.

a Nagyvárad-velencei műkertészeti- és rózsatelep
Nagyváradon.

HOFFER BERTALAN PAPLANGYÁRA.

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-uteza, Adorján ház.

Mint hogy más vállalat miatt paplangyáramat feloszlatom,

a raktáron levő összes **KÉSZ PAPLANOK**, Caehmir kelmék, színes glottok, schiffonok, maradék kelmék stb, minden elfogadható áron elárusíttatnak.

Berendezés és gépek olcsón eladók. **HOFFER BERTALAN** paplangyára

Helyiség átadó.

Szilágyi Dezső-uteza, (Adorján ház).

Miért tett oly hirnévre szert Nádor Henrik és Társa cég egész Biharmegyében?

Mert czipő-raktára a legnagyobb az egész Biharmegyében!
Mert minden vevő oly czipőt kap, mint a milyet kíván!
Mert a legfinomabb kivitelű áruk a legszolidabb áruk mellett kézzel-kézre mennek!
Mert minden czipő, mielőtt eladásra megyen, a legnagyobb vizsgálat alá lesz véve!

Szabott árak!

936.

Mert a szolid kiszolgálása **NÁDOR HENRIK és TÁRSA** cégnek ma már úgy szólván példabeszéddé vált!
Mert versenyképességére nézve a cég megközelíthetetlen!
Mert telefonon való megrendelések úgy helybeli, mint vidékiek részére a legpontosabban és gyorsan eszközöltetnek!

Vidéki és helybeli telefon 63.

Szenzációs olcsóság!

Verseny nélkül

ajánlja a **Kovács L. Társa divatáru cég** Nagyvárad, Zöldfa-uteza elején a következő cikkeket:

1 Berliner schal salymezett 15 kr.	1 Szörme boa (Luezia) 57 kr.
1 mtr. Tennis flanel 12 1/2 >	1 mtr. Posztó, kockás 23 1/2 >
1 > Gráci london 39 >	1 > Angol london 41 >
1 > Himalája szövet 57 >	1 > Harana cibelin 66 >
1 > Bársony parchet 23 >	1 > Atlas parchet 33 >
1 > Mintás bársony 76 >	1 > Gyász kelme 44 >
1 > álka vászon 3-95 >	1 vég Szepességí vászon 4-25 >
1 > Lepedő vászon 4-75 >	1 > Mosó kanavász 3-90 >

1 vég ezernás kanavász 4-50 kr., továbbá ágyterítők 75 kr., abr szok 55 kr., törülközők 16 kr., paplanok 150 kr., téli keudők 33 kr., berliner kendők 95 kr., jáger női és férfi-ingek 55 kr., gyermek trikók 29 kr., szőnyegek 11 kr., takaró pokrócz 89 kn., miderek 49 kr., ugyszintén más ezer és ezer cikkek hasonló olcsó árban

Kovács L. és Társa cégégnél

Nagyvárad, Zöldfa-uteza elején.

Női kosztüm kelme.

Női kosztüm kelme.